

בכורות יג

סתירה	הערכין - בשעתן, ופדיון הבן - אחר שלשים יום, פדיון פטר חמור - לאלתר.	אינן בערכין ובפדיון הבן ובנזירות ובפטר חמור פחות משלשים, ומוסיפין עד עולם!
רב נחמן	בדיעבד קושי: מכלל דבנו, אם פדאו - אינו פדוי? והאיתמר: הפודה את בנו בתוך ל' יום, רב אמר בנו פדוי! תירוץ: לאו איתמר עלה, אמר רבא: דכ"ע מעכשיו - אין בנו פדוי	לכתחילה
רב ששת	לומר שמותר לפדות, אבל אינו עובר עליו קושי: מתיב רמי בר חמא: מצותו כל שלשים יום מכאן ואילך - או פודה או עורפו, מאי לאו מצוה לשהותו כל שלשים יום? תירוץ: לא, מצוה לפדותו כל שלשים יום; דחייה: אי הכי, מכאן ואילך או פודה או עובר עליו מיבעי ליה!	עובר עליו לאחר שלושים יום
רבא	רבנן - דלא מקשי לאדם	הא רבי אליעזר - דמקשי לאדם

אמר ר' יצחק בר נחמני אמר ריש לקיש משום ר' אושעיא:

ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בבהמתו בדיניהם	ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהם
אף על פי שלא משך - קנה וחייבת בבכורה	אף על פי שלא משך - קנה, ופטור מן הבכורה

"ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בדיניהם, אף על פי שלא משך - קנה וחייבת בבכורה"
מאי בדיניהם?

ההצעה	הדחייה
בדיניהם דגופיה (יהודי שקנה עבד כנעני), • דאתי בקל וחומר, אם גופיה קני ליה ישראל בכסף, דכתיב: <i>אֶתְּךָ לֹא־תִמְכֹּר</i> - הקישו הכתוב לאחווה, מה אחווה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה, אף עבד כנעני נקנה בכסף, ממנו לא כל שכן הוא!	1. אם כן, אפ"י בשטר ובחזקה נמי! 2. ישראל מישראל יוכיחו, דגופיה - קני ליה בכסף, ממנו - במשיכה!
בדיניהם - שפסקה להם תורה, <i>אִלּוּ קָנָה מִיָּד עַבְדִּי מִיִּשְׂרָאֵל</i> הוא דבמשיכה, הא מיד עובד כוכבים בכסף	קושי 1: ואימא: מיד עובד כוכבים כלל כלל לא! תירוץ: אמרי: לא ס"ד, ק"ו הוא, אם גופו קונה, ממנו לא כ"ש? קושי 2: ואימא: מיד עובד כוכבים עד דאיכא תרתי! תירוץ: אמרי: ולאו ק"ו הוא? גופו - באחת, ממנו בשתיים? קושי 3: ואימא: או בהא או בהא! תירוץ: דומיא ד <i>עַבְדִּי</i> , מה עמיתך - בחדא, אף עובד כוכבים נמי - בחדא.

"ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהם, אף על פי שלא משך - קנה ופטור מן הבכורה", מאי בדיניהם?

ההצעה	הדחייה
בדיניהם דגופיה, משום דאתי בק"ו, אם גופו ישראל קני ליה בכסף, דכתיב: <i>אֶתְּךָ לֹא־תִמְכֹּר</i> , ממנו לא כ"ש?	ישראל מישראל יוכיחו, דגופו - קני בכסף, ממנו - במשיכה!
בדיניהם שפסקה להם תורה, <i>וְכִי תִמְכְּרוּ אִמְכָּר עַבְדִּי</i> , לעמיתך - במשיכה, הא לעובד כוכבים - בכסף	קושי 1: ואימא: לעובד כוכבים כלל כלל לא! תירוץ: אמרי: לאו ק"ו הוא? אם גופו קנה, ממנו לא כ"ש?

<u>קושי 2</u>: אימא: לעובד כוכבים עד דאיכא תרתי! <u>תירוץ</u>: לאו ק"ו הוא: גופו - באחד, ממנו בשנים? <u>קושי 3</u>: ואימא: או בהא או בהא? <u>תירוץ</u>: דומיא דעמיתך, מה עמיתך - באחת, אף עובד כוכבים נמי - באחת	
--	--

דעה אחרת (נגד ר' אושעיא): אמרי ולאמימר דאמר משיכה בגוי קונה, קושי:

יהודי	רבי יוחנן	ריש לקיש
אינו יהודי – לאמימר, משיכה קונה	מעוֹת קונות	משיכה קונה
	לגוי במשיכה	לגוי במשיכה

תירוץ: אמרי: לגוי אתה מחזיר אונאה, ואי אתה מחזיר אונאה לגוי.

קושי 1: לגוי — מאי תנן? אי איתא תנן נפקא!

תירוץ: חד בגוי, וחד בהקדש, וצריכי, דאי כתב רחמנא חד — הוה אמינא: לגוי הוא דאין לו אונאה, אבל הקדש — יש לו אונאה, קא משמע לן.

קושי 2:

- הניחא למאן דאמר גזילו אסור, היינו דאצטריך קרא למישרי אונאה,
 - אלא אי סבר לה כמאן דאמר גזילו של גוי מותר, אונאה מיבעיא?
- תירוץ: אמרי: אי סבר לה כמאן דאמר גזילו מותר — על כורחך כרבי יוחנן סבירא ליה.

קושי על שיטת ר' אושעיא: מיתיבי:

הלוקח גרוטאות מן הגוים, ומצא בהן עבודה זרה

אם עד שלא נתן מעות משך	ואם משנתן מעות משך
יחזיר	יוליך הנאה לים המלח

הדין	אם עד שלא נתן מעות משך	ואם משנתן מעות משך
הקושי	יחזיר	יוליך הנאה לים המלח
תירוץ 1		ואי אמרת מעות קונות, משיכה למה לי? הכא במאי עסקינן — שקיבל עליו לדון בדיני ישראל. <u>קושי</u> : אי הכי, מעות למה לי? <u>תירוץ</u> : הכי קאמר: אף על פי שנתן מעות, אי משיך — אין, ואי לא — לא. <u>קושי</u> : אי הכי, קשיא רישא! <u>תירוץ</u> : אמר אביי: רישא משום דאיכא מקח טעות. <u>קושי</u> : אמר ליה רבא: רישא משום דאיכא מקח טעות, סיפא ליכא מקח טעות?
תירוץ 2 – רבא	מקח טעות - דלא יהיב זוזי - לא מיחזי כעבודה זרה ביד ישראל	מקח טעות - דיהיב זוזי - מיחזי כעבודה זרה ביד ישראל. (גזירת חכמים)
תירוץ של אביי לקושייה נגדו	מקח טעות, דלא ידע, דהא לא יהיב ליה זוזי.	לאו מקח טעות הוא, דכיון דיהיב זוזי, כי קא משיך — איבעי לעיוני והדר מימשך
תירוץ 3 – רבא	משיכה אינה קונה	משיכה אינה קונה
	• אם לא נתן ולא משך, יחזור. מאי יחזור? יחזור בדברים.	• ואידי דתנא רישא "משך", תנא סיפא נמי "משך". (אין באמת צורך במשיכה)
תירוץ 4 – רבינא	משיכה קונה	משיכה קונה

